

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

LÊ THỊ THÚY OANH

**ĐÁNH GIÁ TỔNG HỢP ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN
CHO MỤC ĐÍCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
DU LỊCH HUYỆN TAM ĐẢO, TỈNH VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC TRÁI ĐẤT

Chuyên ngành: Địa lí tự nhiên

Mã số: 60 44 02 17

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Viết Khanh

Thái Nguyên, năm 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, các số và tài liệu trích dẫn có nguồn gốc rõ ràng. Kết quả trong luận văn chưa được công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu khoa học nào khác, nếu có gì sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Lê Thị Thúy Oanh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn thạc sĩ “*Đánh giá tổng hợp điều kiện tự nhiên cho mục đích phát triển bền vững du lịch huyện Tam Đảo, tỉnh Vĩnh Phúc*” tôi đã nhận được rất nhiều sự động viên, giúp đỡ của các cá nhân và tập thể.

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đến PGS. TS. Trần Viết Khanh đã hướng dẫn tôi thực hiện nghiên cứu của mình.

Xin cùng bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới các thầy cô giáo, người đã đem lại cho tôi những kiến thức bổ trợ, vô cùng có ích trong những năm học vừa qua.

Kính xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo sau đại học, Đại học Thái Nguyên, Ban Chủ nhiệm khoa Địa lí, Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập.

Cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn đến gia đình, bạn bè và đồng nghiệp những người đã luôn bên tôi, động viên và khuyến khích tôi trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu của mình.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

MỤC LỤC

Trang bìa phụ	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục chữ viết tắt	iv
Danh mục bảng biểu.....	v
Danh mục hình vẽ	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu và nội dung nghiên cứu.....	2
3. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	3
5. Những đóng góp mới của luận văn	3
6. Cơ sở tài liệu	4
7. Cấu trúc luận văn	4
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ TUẬN, CƠ SỞ THỰC TIỄN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐÁNH GIÁ TỔNG HỢP ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN PHỤC VỤ MỤC ĐÍCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG DU LỊCH.....	5
1.1 Cơ sở lý luận	5
1.1.1 Khái niệm về du lịch bền vững	5
1.1.2 Điều kiện địa lý và tài nguyên du lịch	5
1.1.3 Phương pháp đánh giá điều kiện tự nhiên để phát triển du lịch.....	10
1.1.4 Lý luận về phân vùng địa lý tự nhiên phục vụ phát triển du lịch	19
1.2 Cơ sở thực tiễn	21
1.2.1 Trên thế giới	21
1.2.2 Tại Việt Nam.....	27
1.2.3 Tại địa bàn nghiên cứu.....	30
1.3 Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	32
1.3.1 Quan điểm nghiên cứu	32

1.3.2 Phương pháp nghiên cứu.....	33
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1.....	36
CHƯƠNG 2. ĐẶC ĐIỂM ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN, KINH TẾ - XÃ HỘI VÀ HIỆN TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH HUYỆN TAM ĐẢO	37
2.1 Đặc điểm điều kiện tự nhiên	37
2.1.1 Vị trí địa lý - Tài nguyên vị thế.....	37
2.1.2 Địa hình - Tài nguyên địa mạo.....	39
2.1.3 Địa chất - Tài nguyên khoáng sản.....	39
2.1.4 Khí hậu - Tài nguyên khí hậu.....	40
2.1.5 Thủy văn - Tài nguyên nước	43
2.1.6 Thổ nhưỡng - Tài nguyên đất và hiện trạng sử dụng đất	44
2.2 Đặc điểm kinh tế - xã hội	49
2.2.1 Hiện trạng phát triển kinh tế.....	49
2.2.2 Dân cư, lao động	51
2.2.3 Hiện trạng cơ sở hạ tầng - vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch.....	54
2.3 Hiện trạng phát triển du lịch.....	58
2.3.1 Tài nguyên du lịch tự nhiên	58
2.3.2 Tài nguyên du lịch nhân văn	61
2.3.3 Hiện trạng phát triển du lịch.....	65
2.3.4 Hiện trạng tổ chức lãnh thổ du lịch.....	70
2.3.5 Khả năng liên kết du lịch của huyện Tam Đảo, tỉnh Vĩnh Phúc trong không gian phát triển du lịch các tỉnh phía Bắc	71
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2.....	74
CHƯƠNG 3. ĐÁNH GIÁ TỔNG HỢP ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN PHỤC VỤ MỤC ĐÍCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG DU LỊCH HUYỆN TAM ĐẢO	75
3.1 Đánh giá tổng hợp điều kiện tự nhiên để phát triển du lịch	75
3.1.1 Lựa chọn đối tượng đánh giá	75
3.1.2 Xây dựng thang đánh giá	78
3.1.3 Tiến hành đánh giá	81
3.1.4 Đánh giá kết quả.....	82

3.2 Định hướng phát triển bền vững du lịch huyện Tam Đảo đến năm 2020 tầm nhìn đến năm 2025	85
3.2.1 Cơ sở xây dựng định hướng	85
3.2.2 Định hướng phát triển du lịch huyện Tam Đảo	88
3.2.3 Định hướng tổ chức lãnh thổ du lịch.....	91
3.2.4 Các giải pháp thực hiện.....	96
3.2.5 Giải pháp nâng cao hiệu lực quản lý Nhà nước về du lịch	98
TIÊU KẾT CHƯƠNG 3.....	99
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	102
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

DLST	Du lịch sinh thái
DLVH	Du lịch văn hóa
DLVN	Du lịch Việt Nam
ĐKTN	Điều kiện tự nhiên
HĐND	Hội đồng nhân dân
TNDL	Tài nguyên du lịch
TCLTDL	Tổ chức lãnh thổ du lịch
UBND VP	Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Phúc
UNTWO	Tổ chức du lịch Thế giới
VQG	Vườn quốc gia

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Mức độ đánh giá điều kiện tự nhiên phục vụ phát du lịch	19
Bảng 2.1. Các yếu tố thời tiết huyện Tam Đảo giai đoạn 2009 - 2013.....	43
Bảng 2.2. Tình hình đất đai của huyện Tam Đảo 2005-2010	46
Bảng 2.3. Hiện trạng rừng huyện Tam Đảo giai đoạn 2009 - 2013.....	48
Bảng 2.4. Cơ cấu ngành kinh tế trên địa bàn huyện	50
Bảng 2.5. Biến động nguồn lao động huyện Tam Đảo giai đoạn 2004 - 2010.....	52
Bảng 2.6. Hoạt động kinh doanh tại các khu du lịch của huyện Tam Đảo Tuyên Quang, Phú Thọ giai đoạn 2009 - 2013	75
Bảng 2.7. Hoạt động du lịch của các tỉnh Vĩnh Phúc, Thái Nguyên, Tuyên Quang, Phú Thọ giai đoạn 2009 - 2013	80
Bảng 3.1. Các cấp phân vị và hệ thống chỉ tiêu phân vùng	76
Bảng 3.2. Đánh giá tổng hợp điều kiện tự nhiên các tiểu vùng địa lí tự nhiên Tam Đảo	82
Bảng 3.3. Đánh giá mức độ thuận lợi để phát triển du lịch bền vững tại các tiểu vùng Tam Đảo.....	82

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Bản đồ hành chính tỉnh Vĩnh Phúc	38
Hình 2.2. Bản đồ sinh khí hậu tỉnh Vĩnh Phúc	42
Hình 2.3. Bản đồ thổ nhưỡng tỉnh Vĩnh Phúc.....	45
Hình 2.4. Cơ cấu giá trị sản xuất GDP huyện Tam Đảo năm 2005, 2015	51
Hình 2.5. Bản đồ tài nguyên du lịch huyện Tam Đảo.....	64
Hình 3.1. Bản đồ đánh giá tài nguyên theo vùng cho phát triển du lịch huyện Tam Đảo ..	84
Hình 3.2. Bản đồ định hướng không gian phát triển du lịch huyện Tam Đảo.....	90
Hình 3.3. Bản đồ tổ chức lãnh thổ du lịch huyện Tam Đảo.....	94

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Du lịch là một trong những ngành có định hướng tài nguyên rõ rệt. Tài nguyên có vai trò đặc biệt quan trọng tới hiệu quả kinh tế của hoạt động du lịch cũng như tới phát triển, hình thành các điểm, cụm, tuyến du lịch. Phát triển du lịch bền vững dựa trên cơ sở khai thác sử dụng tài nguyên hướng tới việc thỏa mãn được các yêu cầu hiện tại và không làm tổn hại đến nhu cầu của các thế hệ mai sau. Để du lịch phát triển được một cách bền vững thì việc đánh giá tổng hợp các điều kiện địa lý và tài nguyên là việc làm cần thiết nhằm xác định được giá trị của các hợp phần tự nhiên phù hợp cho việc khai thác phát triển du lịch. Thông qua việc đánh giá các thành tạo, các tính chất của tự nhiên cũng như các điều kiện, khả năng khai thác tài nguyên sẽ xác định được mức độ thuận lợi của tài nguyên đối với từng lãnh thổ và với từng loại hình du lịch.

Huyện Tam Đảo nằm ở phía Đông Bắc tỉnh Vĩnh Phúc, phía Đông Nam giáp huyện Bình Xuyên, phía Tây Nam giáp huyện Tam Dương, phía Tây giáp huyện Lập Thạch, phía Tây Bắc giáp huyện Sơn Dương (Tuyên Quang), phía Bắc giáp huyện Đại Từ (Thái Nguyên); cách Thủ đô Hà Nội 60 km, sân bay quốc tế Nội Bài 40 km, tuyến đường cao tốc Nội Bài - Lào Cai có lối đi vào huyện, địa phương có điều kiện kết nối các tuyến du lịch với các tỉnh Tuyên Quang, Thái Nguyên, Phú Thọ, Lào Cai ..., đây là điều kiện thuận lợi thu hút khách nội địa và quốc tế đến với Tam Đảo.

Huyện Tam Đảo trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Vĩnh Phúc được tập trung, xây dựng thành huyện du lịch. Huyện có diện tích tự nhiên là 23.587,6 ha; dân số 78.232 nghìn người, trong đó 44,5 % là đồng bào dân tộc thiểu số chủ yếu là dân tộc Sán Dìu (2015). Sau hơn 10 năm đi vào hoạt động (thành lập 2004), huyện Tam Đảo đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên tất cả các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội... đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân ngày càng được nâng cao. Tuy vậy, theo đánh giá chung sự phát triển hiện nay chưa tương xứng với các tiềm năng, lợi thế của huyện, sự phát triển chưa thực sự có hiệu quả.